

Пікірлер
IQAA тақырыптық талдауы бойынша
«Жоғары білім беру ұйымдарындағы үздік тәжірибелер және ВЕҒ есептерінен (2022–2025 жж.) анықталған жетілдіру салалары»

Тақырыптық талдау төрт жыл ішінде жүргізілген 33 институционалдық сыртқы бағалаудың нәтижелерін қамтиды, бұл құжаттың негізгі құндылығын анықтайды: ол сыртқы сарапшылардың жыл сайын тұрақты түрде мықты жақтары ретінде атап көрсететін және жылдан жылға жақсартуды ұсынатын ұсыныстарын қорытындылап, салыстырмалы форматта біріктіреді.

Есептің құрылымы практикалық қолдануға арналған. Ол нақты мысалдармен көрсетілген үздік тәжірибелерден басталып, одан кейін тақырып бойынша топталған ұсыныстары бар жетілдіру салалары келтірілген.

Үздік тәжірибелер бөлімі өзінің нақтылығымен ерекшеленеді: салалық комитеттер, кәсіпорындардағы бөлімшелік филиалдар, жыл сайынғы жұмыс берушілер форумдары, сала мамандарымен бірлесіп орындалатын пәндік тапсырмалар, QR-код негізіндегі қатысуды бақылау және «Студент-зерттеуші» біліктілігін тағайындау. Әрбір мысал – дайын идея, оны өз бағдарламаңыздың контекстінде қарастырып, қажет болған жағдайда қолданыстағы жағдайға бейімдеуге болады.

Мақала авторлары тек сын-пікірлер тізімімен шектелмей, мәселенің екі жағын да көрсетуге тырысқаны маңызды. Жақсы тәжірибенің 170 мысалы мен жетілдіру бойынша 388 ұсыныстың арақатынасы жүйедегі нақты жағдайды дәл көрсетеді: негізін қалыптастыруға болатын берік ірге бар және жетілдіруге әлі де мүмкіндік бар.

Зерттеу қызметі – ұсыныстар саны ең көп сала: 55, басқа барлық салалардан көп. Оқу бағдарламасы үшін бұл нақты мақсаттар: бағдарламаны жүзеге асыратын академиялық құрамның индекстелген журналдарда соңғы жарияланымдары болуын, гранттық қаржыландырылатын жобаларға қатысуын және бакалавриат пен магистратура студенттерін ғылыми-зерттеу жұмыстарына тартуын қамтамасыз ету. Бұл тек аккредитация талаптарына формальды сәйкестік мәселесі ғана емес, сонымен бірге бағдарламаның мазмұндық сапасына да қатысты.

Оқытушылар құрамының әлеуеті – екінші ең маңызды сала. Мұнда берілген ұсыныстар көптеген жоғары оқу орындарында ұқсас: тиісті мамандандырулар бойынша білікті оқытушылардың тапшылығы, академиялық мобильділіктің төмендігі, ағылшын тілін жеткілікті деңгейде білмеу және тәжірибелі мамандардың қатысуының шектеулі болуы. Оқу бағдарламасының жетекшісі үшін бұл бағдарлама оқытушыларын терең талдауға сигнал – олар бағдарлама профиліне қаншалықты сай келеді және өз саласында заманауи талаптарға сай ма, әлде тек формальды түрде лауазымдарды толтырып отыр ма.

Оқу нәтижелерін бағалау жүйесі – Сыртқы бағалау тобы үнемі анықтайтын тағы бір сала: анық емес критерийлер, ресми тестілік бағалау әдістерінің басымдылығы және курстық жұмыстарды бағалаудағы ашықтық жетіспеушілігі. Мұнда бағдарлама директоры институттық шешімдерді күтпей-ақ өз бетінше әрекет ете алады – оқу бағдарламаларындағы бағалау шкаласы мен критерийлерді қайта қарау бағдарлама деңгейіндегі оның өкілеттігіне кіреді.

Жұмыс берушілермен өзара әрекеттесу. Есеп көрсеткендей, жоғары білім беру ұйымдарының көпшілігі жұмыс берушілермен байланыс орнатады, алайда бұл байланыс үзілісті және нашар құжатталған. Іс жүзінде бұл аккредиттеу процесінде қиындықтар тудырады: жұмыстар атқарылып жатса да, оны растайтын жеткілікті дәлелдер жоқ. Оқу бағдарламасының жетекшісі үшін жұмыс берушілермен кездесулер мен қонақ дәрістерін ұйымдастыру ғана емес, сонымен қатар нәтижелерді – хаттамаларды, алынған ұсыныстарды және олардың бағдарлама мазмұнына қалай енгізілгенін – тіркеу маңызды.

”

Жақсы тәжірибе мен жетілдіру қажетті салаларды көрсететін кестелер аккредитацияға немесе аудитке дайындалу кезінде жұмыс тізімшесі ретінде пайдалы

Әрбір бағытты жеке қарап, бағдарламаның қазіргі жағдайын бағалауға болады – бұл сыртқы сарапшылардың пікірін күтуден гөрі тиімдірек.

Үздік тәжірибелер бөліміндегі нақты мысалдар бағдарламаны жаңарту кезінде пайдалы – әсіресе практикалық дайындықты ұйымдастыру, студенттермен жұмыс істеу және жұмыс берушілермен өзара әрекеттесу тұрғысынан. Олардың кейбірін кафедра немесе бағдарлама деңгейінде қомақты ресурстарсыз жүзеге асыруға болады.

Есеп материалдары бағдарламаны кафедра ішінде немесе академиялық кеңесте дамыту мәселесін талқылау кезінде де пайдалы – олар тәуелсіз сарапшылар анықтаған жүйелік үрдістерді көрсетеді, бұл ұсынылып отырған аргументтерге қосымша салмақ қосады.

Сондықтан IQAA-ның 2022–2025 жылдарға арналған тақырыптық талдауы мазмұнды әрі практикалық бағытталған құжат болып табылады. Оның құндылығы тек қиындықтарды ғана емес, сонымен бірге басқа жоғары білім беру ұйымдарының тиімді шешімдер табу тәсілдерін де көрсетуінде. Білім беру бағдарламасының директоры үшін бұл күнделікті жұмыста дәл осындай формат қажет: нақты, мысалдармен көрсетілген және практикалық.

Ұсыныс ретінде жыл сайынғы тенденцияларды көрсету пайдалы болар еді: төрт цикл ішінде қандай мәселелер азайғанын және қайсылары жиілегенін. Бұл алдыңғы циклдердің ұсынымдарының қаншалықты іске асырылғанын түсінуге және бағдарламаның басымдықтарын соған сәйкес түзетуге көмектеседі.

Оқу бағдарламасының жетекшісі
Менеджмент кафедрасының аға оқытушысы

Л. Хуаниш